

Avoim ammattiopisto

Ammatillisen koulutuksen läpäisyasteen nostamiseksi, keskeyttämisen vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä nuorten koulutus- ja työmahdollisuuksien turvaamiseksi ehdotetaan **avoimen ammattiopiston mallia**.

Kohderyhmä

Avoim ammattiopisto tarjoaa ammatillista koulutusta ja ohjausta ilman opiskelupaikkaa oleville helsinkiläisille nuorille sekä niille ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille, jotka ovat keskeyttäneet tai ovat keskeyttämässä opintonsa.

Tavoitteena on tarjota opetusta esimerkiksi niille nuorille, jotka ovat alan vaihdon takia keskeyttämässä opintonsa tai joille elämäntilanteen takia koko tutkinnon suorittaminen on haasteellista. Avoimen ammattiopiston malli tarjoaa mahdollisuuden järjestää koulutusta myös toiselle asteelle hakeutuville nuorille, joille ei toistaiseksi löydy sopivaa opiskelupaikkaa.

Nuoret ohjautuisivat avoimeen opistoon ainakin Tulevaisuustiskin, sekä yksityisten että kaupungin ammatillisten oppilaitosten ja etsivän nuorisotyön kautta.

Koulutuksen tavoitteet ja sisältö

Koulutuksen tavoitteena on parantaa yhteiskuntatakuun piirissä olevien nuorten työllistymisvalmiuksia, ehkäistä ammatillisen koulutuksen keskeyttämistä ja johdattaa ilman opiskelupaikkaa olevia nuoria tutkintoon johtavaan koulutukseen. Avoimen ammattiopiston malli mahdollistaa nuorille joustavan siirtymisen suorittamaan toiseen asteen tutkintoa. Avoimen ammattiopiston syrjäytymistä ehkäisevät opintopolut tarjoavat väyliä myös tuettuun ammatillisen tutkinnon tai osatutkinnon suorittamiseen.

Avoimessa ammattiopistossa suoritettavien opintojen sisältö ja laajuus voi vaihdella nuoren henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Koulutuksen aikana nuorella on mahdollisuus opiskella osia ammatillisista perusopinnoista eri ammattialoilta, ammattitaitoa täydentäviä aineita ja valinnaisia aineita sekä saada ohjausta ja koulutusta ammatinvalintaan, työelämässä tarvittaviin yleisiin taitoihin, oppimisstrategioihin ja oppimaan oppimiseen sekä omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen, sosiaalisiin taitoihin ja arjenhallintataitoihin.

Avoimesta ammattiopistosta nuoret voivat siirtyä tutkinto-opiskelijaksi oppilaitokseen, tuettuun oppisopimuskoulutukseen tai työhön. Siirryttäessä avoimesta ammattiopistosta tutkinto-opiskelijaksi avoimessa ammattiopistossa suoritettavat opinnot hyväksiluetaan. Opiskelijoille tarjotaan valinnaiskursseja, joiden kautta opiskelijoita ohjataan harrastusten pariin. Myös tutkinto-opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa valinnaiskursseja avoimen ammattiopiston puolelta.

Tuetun työssäoppimisen mallin avulla voidaan lisätä työpaikoilla tapahtuvaa opiskelua ja ehkäistä opintojen keskeyttämistä. Palkataan opettajakoordinaattoreita etsimään työssäoppimispaikkoja ja suunnittelemaan työssäoppimisen tukea yhdessä opettajien ja työnantajien edustajien kanssa. Kokeillaan kullakin toimialalla lisäksi tuetun työssäoppimisen ryhmää, jolla on oma ryhmänohjaaja. Arkiohjausmallin jatkaminen mahdollistaa opiskelijoiden tuetut siirtymät sekä joustavien opintopolkujen järjestämisen.

Avoimen opiston rakenne, opetus ja ohjaus

Avoimessa ammattiopistossa luodaan opetusmoduleita/polkuja, joihin erilaisissa tilanteissa olevia opiskelijoita voidaan ohjata.

Mahdollisia moduleita/opintoja avoimessa opistossa:

- polku alan vaihtajille (ja opintoihin palaaville)
- polku – aikalisä, jonka tavoitteena opinnoissa ja elämässä tarvittavien taitojen parantaminen
- työpolku, jonka tavoitteena löytää opintojen jälkeinen työpaikka
- osatutkintopolku
- tuettu työssäoppiminen
- tuettu oppisopimus
- maahanmuuttajanuorten polku (S2 + ammatillisiin opintoihin orientoituminen)

Avoimen opetuksen lisäksi tuetaan opiskelijoiden siirtymistä tutkinto-opiskelijoiksi.

Opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen opinto- ja työsuunnitelma. Nuorten tukena toimisivat opiskelijahuollon työntekijät (terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori) ja lisäksi uraohjaajat, arkiohjaajat, työvalmentajat ja (erityis)opettaja yhteistyössä.

Avoin ammattiopisto toimisi osana Helsingin kaupungin ammatillisia oppilaitoksia ja läheisessä yhteistyössä työpaikkojen ja yritysten kanssa (esim. Helsingin Yrittäjät mukaan hankkeeseen).

Toimintamallin kustannukset

Kustannuksia aiheuttavat avoimen ammattiopiston toiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, opetuksen toteuttaminen, ohjaus- ja tukitoimet sekä tilojen vuokraus ja laiteinvestoinnit. Alkuun kustannukset ovat 2,5 – 3 miljoonaa riippuen toimintaan osallistuvien nuorten määrästä.